

Βασιλική Ταφική Συστάδα Φιλίππου Β΄

590 31

40.4948344, 22.3180912

Η κηδεία του Φιλίππου Β΄, το 336 π.Χ., έγινε όπως όριζε η παράδοση, στις Αιγές, και υπήρξε η μεγαλοπρεπέστερη νεκρική τελετή που γνώρισε η Ελλάδα των ιστορικών χρόνων. Μέσα σε έναν μνημειώδη νεκρικό οίκο, ξαπλωμένος σε περίτεχνη χρυσελεφάντινη κλίνη, με το βαρύτιμο χρυσό στεφάνι βελανιδιάς στο κεφάλι ο βασιλιάς παραδόθηκε ως νέος Ηρακλής στην πυρά. Ο Αλέξανδρος είναι πια ο βασιλιάς των Μακεδόνων. Αρχιερέας και μύστης, κυνηγός και συμποσιαστής, αρχηγός του στρατού και νομοθέτης, ο ήρωας Φίλιππος κατέρχεται στην αιώνια κατοικία του, που έχει τη μορφή του υπόγειου, καμαροσκέπαστου κτηρίου, με δύο θαλάμους και μνημειακά διαμορφωμένη πρόσοψη, στο οποίο οδηγεί κεκλιμένος δρόμος. Η ιδέα του "Μακεδονικού τάφου", ομολογητής της πλατωνικής αντίληψης για την ταφή των ταγών της ιδανικής πολιτείας, είναι αυτή του παλατιού και του ναού. Οι προσωπογραφίες των δύο βασιλέων, πατέρα και γιου, αποτυπώνονται στη ζωγραφισμένη σκηνή του ιερού κυνηγιού στην πρόσοψη του τάφου και στη χρυσελεφάντινη κλίνη του θαλάμου.

Μαζί με τον Φίλιππο, στον προθάλαμο του τάφου, θάβεται η θρακιώτισσα συζυγός του Μήδα.

Δίπλα του, λίγα χρόνια πριν, είχε ταφεί σε κιβωτιόσχημο τάφο, που δεν γλίτωσε τη σύληση, ένα άλλο διακεκριμένο μέλος της οικογένειάς του, πιθανώς η Νικησίπολη, συζύγου και αυτής του Φιλίππου. Η μοναδική τοιχογραφία από το εσωτερικό του τάφου, με την Αρπαγή της Περσεφόνης από τον Άρχοντα του Κάτω Κόσμου, τη βουβή Δήμητρα και τις τρεις, αδέκαστες, Μοίρες, με τον Ερμή Ψυχοπομπό σε έντονη κίνηση και την τρομαγμένη νύμφη που μαρτυρεί το φοβερό γεγονός, είναι ένα μοναδικό επίτευγμα της αρχαίας ζωγραφικής τέχνης και μία σπάνια εικονογραφική μαρτυρία των αρχαίων μυστηριακών αντιλήψεων για τη μεταθανάτια ζωή.

25 χρόνια μετά τη δολοφονία του Φιλίππου, ο γιος του Αλεξάνδρου και της Ρωξάνης, ο Αλέξανδρος Δ΄, δολοφονημένος και αυτός, από τον Κάσσανδρο, βρίσκει την τελευταία κατοικία του δίπλα στον ήρωα παππού του.

Τεκμήρια της καταστροφής που υπέστη η νεκρόπολη των Αιγών από του Γαλάτες μισθοφόρους του ηπειρώτη Πύρρου, τις πρώτες δεκαετίες του 3ου αι. π.Χ., είναι το ηρώο, κάποτε υπέργειο κτήριο, που προοριζόταν για τελετές μνήμης και λατρείας των ενδόξων νεκρών, και ο μονοθάλαμος μακεδονικός τάφος με την πρόσοψη των ελεύθερων δωρικών κιόνων.

Στο σκοτεινό κέλυφος που καλύπτει υποβλητικά τη βασιλική συστάδα του Φιλίππου, εκτίθεται τα αντικείμενα που άγγιξαν ζώντες βασιλείς και άνθρωποι που έλαβαν μέρος στο κορυφαίο τελετουργικό της ηρωικής εξόδου τους από τον κόσμο των φαινομένων και της εισόδου τους στον χώρο της αιωνιότητας. Ταυτόχρονα αποτελεί για τους επισκέπτες μία μοναδική μαρτυρία για να εποπτεύσουν το σύνολο σχεδόν της αρχαίας ελληνικής τέχνης των υστεροκλασικών χρόνων (αρχιτεκτονική, ζωγραφική, πλαστική, μεταλλοτεχνία, οπλοποιία, κοσμηματοποιία) στην πιο υψηλή της έκφραση.

Συντάκτης
Αγγελική Κοτταρίδη, αρχαιολόγος

Περίληψη

Τύπος: Αρχαιολογικός χώρος	Χώρα: Greece	Πόλη: Βέροια
----------------------------	--------------	--------------